

26. NAP: SZANDAVÁRALJA – HOLLÓKŐ

Az út hossza: 29,1 km

Szakasz (kezdőpont, végpont)	Táv (km)	Emelkedés (m)	Lejtés (m)	Idő (óra, perc)
Szandaváralja – Hollókő	29,1	838	755	8:37'
1. Szandaváralja – Cserhátsurány	8,5	147	206	2:21'
2. Cserhátsurány – Nógrádsipek	9,1	253	218	2:41'
3. Nógrádsipek – Hollókő	11,5	438	331	3:53'

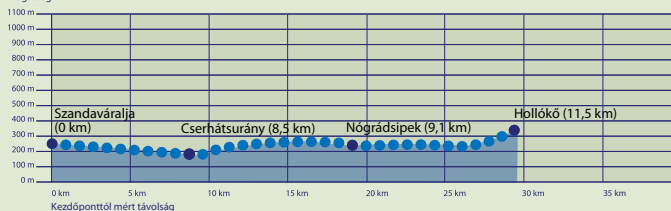
Pecsett kiegészítőút

Ajánlott szálláshelyek

Keresztény otthon
Flamingó eszpresszó
Doboskút vendégház
Panoráma Camping és Panzió
Palóc üdülőházak
Ispán vendégház

Cserhátsurány
Cserhátsurány
Nógrádsipek
Hollókő
Hollókő
Hollókő

Magasság

1. Szandaváraljáról továbbindulunk a falu végét elhagyva Cserhátsurány felé. Egy kis dombgerincre felballagva és onnan visszafordulva még mindig látjuk a Szanda ikercsúcsait, alattunk pedig a falu jó részét. Kis mezőre ereszkedünk le a gerinc túlsó oldalán, megművelt földek mellett, alul pedig útelágazáshoz érünk. Bal felé kínálkozik egy földút, amely befut egy erdő és egy domboldal közé. Mi azonban nem ezen megyünk tovább, hanem felkapaszkodunk az ettől az úttól jobbra fekvő kis dombgerincén. Továbbhaladva egyre inkább szembetűnnek a gerincre felfutó keréknyomok. Elérve a csúcs alatti erdőt, a szélső fákon feltűnnek az első kék jelzések is.

Az erdőben haladva a kék jelzések újra sűrűbben fordulnak elő. Egy mező szélére érkezük ki a dombgerincről lassan leereszkedő földútnak. Itt elindulunk a mező bal oldalán, majd kb. 100 méter után kezdődik – az erdőben bal felé – a kék jelzés völgybe ereszkedő útja.

Egy rét szélére érve az út jobbra újra nekiindul az erdőnek és a domboldalnak, tőlünk balra a völgyalamban cserjés, nádas rét húzódik. Utunk enyhén ereszkedik jó sokáig, majd egy hirtelen bal- és jobbkanyar után kiér a völgy alján csörgedező ercskéhez. Elhagyjuk az erdőt is, majd egy gazos, gyomos, elhanyagolt mező szélén vágunk át. Az ösvény éppen csak kivehető, ezért ajánlott figyelni a térképet. Egy nádas szakasz után kiérünk a Terényt és Cserháthalápot összekötő keskeny aszfaltútra.

Kéktúraállomás

Szandaváralja
– Hollókő
29,1 km

26. NAP

Kéktúra útvonala

Az úton kb. 6-700 métert teszünk meg északnyugat felé, majd elérjük azt a jobbra kiágazó földutat, melyen **Cserhátsurányig** mehetünk.

2. **Atvágunk** Cserhátsurányon, tőlünk jobbra feltűnik a dombon a **Jánossy-kastély**, pecsételhetünk a központban a Vadász kocsmában, majd észak felé fordulva elhaladunk egy renoválás alatt álló templom mellett, végül a **Gyógypedagógiai Intézet** parkjánál hagyjuk el a falut. Nem sokkal később széles szekérutunk elágazáshoz ér: mi azt az észak felé induló utat követjük, amely az előttünk álló erdő déli sarkáig vezet. Elérjük az erdősarkot, innen az út az erdő jobb oldalán halad tovább.

Lassú emelkedés után elérjük a gerincen húzódó szekérutat. Balról a piros jelzés szekérútja érkezik **Nógrádmarcfal** felől, a gerincút jobbra, északkelet felé folytatódik. Az út a kezdeti északkeleti irányból később keletre fordul, és kis szünet után feltűnnek az első kék jelzések is. Az út mindvégig jól járható **szekérút** marad, a jelzések elég sűrűn következnek egymás után. Nagyjából félórás gyaloglás után jobb oldalon sziklás, köves csúcs tűnik fel: a **Hegyes** 399 méter magas csúcsa. A szekérút közvetlenül a hegy tövében halad el. Egy **útkereszteződés** után (a kék egyenesen halad tovább) hamarosan kiérünk az erdőből és **ligetes erdősélen** haladunk tovább.

Nemsokára az út egy jobbkanyarral visszatér az erdőbe és hirtelen lejtenei kezd. A szekérút sűrű akácson vezet keresztül, folyamatosan ereszkedve. Később az út lejtése enyhül, és az erdőből kibukkanva egy mezőre érünk. Utunk **T alakban** belefut egy keresztező szekérútba, ahol balra indulunk tovább. Itt a jelzések ritkák, ezért ajánlott a hivatalos kéktúra térképre támaszkodva folytatni utunkat. Nagyjából 100 méter után találkozunk az első jelzéssel, utána nagyon sokáig (majdnem Nógrádsipekig) egyet sem látunk. Néhány kanyar után utunk egy széles mezőre fut ki, előttünk hatalmas tábla kalászos, az út a jobb szélén vezet végig, miközben lassan emelkedik. Hamarosan kis gerincre érkezünk fel, az út átbukik rajta és meredeken levisz bennünket a következő völgybe. Jobb oldalon elhagyunk egy kis rétet és hamarosan megpillantjuk magunk előtt **Nógrádsipeket**.

3. Utunk egy majorság épületei között vág keresztül, aztán **elérjük** a falu első házait. A falu közepén Y alakú kereszteződéshez érkezünk. Jobb felé indulunk tovább, a faluban a Korona Presszó a pecsételőhely. A falu végén az aszfaltozás megszűnik, földúton haladunk tovább. Kb. 500 m múlva letérünk balra, átkelve a völgy kis **patakja felett**. Pár száz méter után újabb átkelő torkollik a mi keréknyomunkba, innen indulunk el felfelé a domboldalon.

Utunk ezután több kilométeren keresztül a **Malom-völgyben** kanyarog, hol a völgyalapon, hol a bal oldali domboldalon. A **Keresztes-hegy** és a **Dobogó-tető** felé emelkedni kezd az út és nehezen járhatóvá válik.

Minél magasabbra érünk, az erdő annál jobban kitisztul, kb. 350 méter felett szép, tiszta **erdőbe** jutunk. Kényelmesen kapaszkodva érjük el a Dobogó-tető nyergét, ahonnan szintben folytatjuk az utunkat a gerincen.

Később letérünk a gerincútról egy ösvényre, az lejtenei kezd, és gyors ereszkedéssel érjük el a **Gyertyános oldalát**. Itt érdemes kimenni jobbra a domb szélére, ahonnan fantasztikus panoráma nyílik a hollókői várra. Visszatérünk az ösvényre, lassan kiérünk az erdőből. A **Bükk-völgyben** megmásszuk a völgy fölé emelkedő dombot, a tetején újra beérünk az erdőbe, és innen már kitűnően jelzett turistaúton ereszkedünk le a következő völgybe, majd mászunk fel a **hollókői várhegy** nyugati oldalán. Ahogy az út megkerüli a hegyet, elérjük **Hollókő** házait is. A Turinform irodában pecsételünk.

A cserhátsurányi katolikus templom

1344-ben épült gótikus stílusban, Szent István király tiszteletére. Nyolcszögletű tornya – mivel domboldalon áll – már messziről látható. A legenda szerint a hódoltság idején mohamedán imaházként szolgált. Érdemes megnézni a kora barokk, XVII. századi keresztelőkutát, mely eredetileg középkori szenteltvíztartó volt.

Fotó: Horváth Béla

A hollókői vár

Hollókő restaurált középkori vára a Cserhát hegyei között, az UNESCO által a világörökség részévé nyilvánított Hollókő közelében, egy szakadék szélén áll. A nógrádi várakat Ali budai pasa az 1552-es hadjáratában sorra elfoglalta. A Bécs városának felmentéséből hazafelé tartó Sobieski János lengyel király csapatai szabadították fel a török uralom alól. Az erődítményt 1711-ben több helyen is felrobbantotta a császári katonaság.

Fotó: Horváth Béla

Képek Hollókőről

Fotó: Horváth Béla

Fotó: Horváth Béla

Fotó: Horváth Béla

Fotó: Horváth Béla

Települések: Cserhátsurány (község)

A Cserhát belsejében, a balassagyarmati kistérségben található, 960 lakost számláló település.

A késői csiszolt kőorból származó, 5000-5500 éves leletek kerültek elő a község környékén, és feltártak itt honfoglalás kori temetőt is. Az első írásos említés 1138-ból való, ekkor Surány volt a falu neve, és a Csór nemzetség birtokolta. A család egyik tagja, Csór Tamás építtette 1344-ben a falu templomát. A község 1429-ben Szanda várához tartozott, 1443-ban pedig a Liszkói és a Surányi család kapta meg.

A tizenöt éves háború idején Surány elnéptelenedett. A török kiűzésével a falu ismét elpusztult, de a XVII. század végétől folyamatosan újratelepült. 1766-ban itt házitanítóskodott Sréter György udvarházában Tesse-dik Sámuel.

A mai település közelében állt egykor egy Kasza nevű helység is, amely a török időkben teljesen elpusztult. Ugyanerre a sorsra jutott Csórupuzta falu, amelyet 1330-ban említett egy oklevél önálló településként. Szeptember utolsó hétvégéjén tartják errefelé a Palóc Terepduatlon versenyt, amelyre az egész országból és a környező országokból is érkeznek sportolók.

Cserhátsurány (község)
2676 Cserhátsurány, Petőfi út 3.
tel.: +36 35 549 022
fax: +36 35 357 001
e-mail: cserhatsurany@nograd.net
cssurany@profinter.hu
polgármester: Szántó József

Nevezetességei:

- A Jánossy-kastély
- A Sréter- és a Simonyi-kastély
- Az evangélikus templom
- A helytörténeti kiállítás

Szálláslehetőség:

Keresztény otthon
(előzetes bejelentkezés alapján, amennyiben van szabad hely)
2676 Cserhátsurány, Rákóczi út 53.
tel.: +36 35 357 575

Flamingó eszpresszó

(összes férőhely: 5 + 3 fő 2 szobában)
2676 Cserhátsurány, Rákóczi út 26.
tel.: +36 35 357 168

Nógrádsipek (község)

Szécsénytől 10 km-re délre fekvő, a Cserhát hegyei által körbeölelt, 740 főt számláló falu.

Szécsény és vidéke birtokosa a XIII. századtól a Kacsics nemzetség volt. Birtokuknak ez a része az Ipoly két partján, Szécsény és Losonc környékén terült el. A falutól délkeletre, a Pusztavár-hegy csúcsán a XIII. század vége felé Kacsics Mihály épített kővárat. A család 1459-ig birtokolta a területet.

Nógrád vármegye 1542-től kezdődően fokozatosan török uralom alá került. 1609-ben a környék falvai lakatlanná váltak, a hegyek közt megbúvó Sipek azonban megmenekült. 1626-tól a vármegye déli részén egyre többet portyázott a török. 1683-ban Sobieski lengyel király seregei visszafoglalták Szécsényt, Sipek ekkor már lakatlan volt. 1688-ban megindult az újratelepülés, szinte kizárólag a Balás család tagjaival. A kuruc harcok végén a falu leégett, s csak 1745-ben épült újjá.

Nógrádsipek (község)
3179 Nógrádsipek, Jókai út 4.
tel.: +36 32 589 010
fax: +36 32 389 096
e-mail: nogradsipek@profinter.hu
polgármester: Doman Ferenc

Nevezetességei:

- A Balás-kúria
- A római katolikus templom

Sáros út Nógrádsipek határában

Ez az út vezet be az egyre emelkedő Malom-völgybe. Sajnos az időjárás ezt az utat sem kímélte.

Fotó: Horváth Béla

Szálláslehetőség:

Doboskút vendégház
(összes férőhely: 24 fő)
3179 Nógrádsipek, Dózsa Gy. u. 49.
tel.: +36 20 922 1685, +36 20 929 9615

Hollókő (község)

A Cserhát hegyei közt található, 470 lelket számláló, a pásztói kistérséghez tartozó község. Magyarország egyetlen faluja, amely az UNESCO világörökségi listáján szerepel, és így világszerte ismert.

Mai arculatát egy 1909-es tűzvész utáni újjáépítésekor kapta, de az ófalu megtartotta eredeti településszerkezetét. 1987 óta szerepel az UNESCO világörökség-listáján.

A Kossuth és Petőfi utca fésűs beépítettségű, ez a falukép egyik sajátossága. A sok ősi elemet megőrző mai házformára jellemző a kő-lábazat, a két oldalon előreugró tető, melyet később már oszlopos tornáccal láttak el; a csonkakontyos, vízvezetős, díszített ormfalas nyeregtető és a leggyakoribb szoba-konyha-kamra-istálló alaprajzi elrendezés. Az ófalu egyik jellegzetes épülete a XIX. század végén épült fatornyos katolikus templom is.

Működik itt Szövőház, Falumúzeum, Postamúzeum, Babamúzeum, Mívesház és egyéb műhelyek, ahol népi kismesterségekkel foglalkoznak, amelyekbe általában be is nézhetünk.

Hollókő (község)

3176 Hollókő, Kossuth út 74.

tel.: +36 32 379 255

fax: +36 32 379 255

e-mail: polgarmester@holloko.hu

web: www.holloko.hu

polgarmester: Szabó Csaba

Szálláslehetőség:

Panoráma Camping és Panzió

(összes férőhely: 20 fő bungalóban + sátorhelyek)

3176 Hollókő, Orgona u. 31.

tel./fax: +36 32 379 048

Palóc üdülőházak

(összes férőhely: 60 fő)

3176 Hollókő, Rákóczi út 68.

tel.: +36 32 579 011

fax: +36 32 579 010

e-mail: kozalapidvany@holloko.hu

Ispán vendégház

(összes férőhely: 6 fő)

3176 Hollókő, Rákóczi út 15.

tel.: +36 30 289 1946

fax: +36 32 379 273

e-mail: idker@hollokotourism.hu

web: www.hollokotourism.hu

Nevezetességei:

- A Falumúzeum
- A hollókői vár
- A Postamúzeum
- A szövőházak
- Kelemen Ferenc fafaragó kiállítása és háza
- A Babamúzeum

A hollókői ófalu

Hollókő a régióra jellemző, egytűcs falutípus képviseli, melyben a központi útra merőlegesen helyezkednek el a házak keskeny szalagtelkeken. A ma nem egészen 400 lelket számláló település közepén elhelyezkedő műemlékcsoporthoz összesen 67 védett épületet foglal magában. A hagyományos palóc házak többnyire három helyiségből állnak: a tornáccal közvetlenül a pítvarba, azaz a konyhába lépünk, ahonnan az utcáfront felé a tisztaszoba nyílik, hátrafelé pedig az éléskamra.

Fotó: Horváth Béla

